

ГІСТОРЫЯ
БЕЛАРУСКАГА
ТЭАТРА

1

Гісторыя беларускага тэатра : у 3 т. Т. 1. Беларускі тэатра ад вытокаў да Кастрычніка 1917 г. / М. Каладзінскі, А. Мальдзіс, І. Ягорава [і інш.] ; рэдкал. : У. І. Няфёд [і інш.]. – Мінск : Навука і тэхніка, 1983. – 496 с. : іл.

У першым томе паслядоўна паказаны асноўныя этапы развіцця тэатральнага мастацтва ад вытокаў да Кастрычніка 1917 г. Даследаваны народныя вытокі тэатра, дзейнасць скамарохаў, народны лялечны тэатр батлейка, народная драма, школьны тэатр. Разглядаюцца драматургія і тэатральная дзейнасць В. Дуніна-Марцінкевіча, творчасць аматарскіх тэатральных калектываў, гурткоў, таварыстваў, арганізацыйная і творчая дзейнасць пачынальніка сучаснага беларускага прафесійнага тэатра І. Буйніцкага, драматургія Я. Купалы, Я. Коласа, К. Каганца і іншых аўтараў пачатку ХХ ст., даецца характарыстыка рускіх і іншых тэатральных груп, якія выступалі ў Беларусі.

Выданне разлічана на спецыялістаў ў галіне сцэнічнага мастацтва, студэнтаў тэатральных вучэбных устаноў, слухахоў народных універсітэтаў.

ЗМЕСТ

Ад рэдакцыйнай калегіі	5
ТЭАТР ЭПОХІ ФЕАДАЛІЗМУ	
АД ВЫТОКАЎ ДА 1861 г.	11
Народныя вытокі тэатра	
<i>М. Каладзінскі</i>	
Узнікненне першых элементаў ігравога пераўвасаблення	19
Карагодныя гульні	24
Тэатральныя элементы ў народных святах і абрадах	29
Пазаабрадавыя тэатралізаваныя гульні	47
Скамарохі	
<i>М. Каладзінскі</i>	
Паходжанне скамарохаў	53
Творчая дзейнасць скамарохаў на Беларусі	56
Развіццё традыцый скамароства ў народнай абраднасці	69
Народная драма	
<i>М. Каладзінскі</i>	
Драматургія малых форм	75
Буйныя формы народнай драмы	78
Ігравое ўвасабленне драм	88
Батлейка	
<i>М. Каладзінскі</i>	
Паходжанне тэатра, будова і сістэма лялек	97
Рэпертуар батлейкавага тэатра	105
Характар прадстаўленняў	122
Школьны тэатр	
129	
Арганізацыя пастановак і рэпертуар школьных тэатраў. <i>А. Мальдзіс</i>	130
Машынерыя і дэкарацыі школьнай сцэны. Акцёрскае мастацтва <i>І. Ягорава</i>	144
Тэатральная дзейнасць Сімяона Полацкага. <i>Я. Усікаў</i>	148
Беларускія інтэрмедыі і інтэрлюдзі. <i>Я. Усікаў</i>	152
Драматургі Забельскага школьнага тэатра. <i>Я. Усікаў</i>	169
Гарадскі і маёнткавы прыгонны тэатр на тэрыторыі Беларусі	
177	
<i>Г. Барышаў</i>	
Тэатры Радзівілаў у Нясвіжы і Слуцку	182
Слоні́мскі тэатр М. Агінскага	199
Гродзенскі тэатр А. Тызенгаўза	204
Маёнткавыя прыгонныя тэатры	208
Шклоўскі тэатр С. Зорыча	212
Сядзібныя і гарадскія тэатры Магілёўскай і Віцебскай губерняў канца XVIII — першай чвэрці XIX ст.	221

**Прыватны і гарадскі тэатр
на Беларусі з канца XVIII ст. па 1861 г.** 225

Ю. Пашкін

Першыя прафесійныя антрэпрызы. Стварэнне стацыянарных тэатраў	225
Тэатральная палітыка і рэпертуар	230
Творчы склад тэатральных труп	239
Фарміраванне і рэпертуар тэатральных калектываў у 30—50-я гады	245

**Драматургія і тэатр В. Дуніна-Марцінкевіча
40—50-х гадоў XIX ст.** 259

А. Сабалеўскі

Тэатральная крытыка 285
Т. Гаробчанка

**ТЭАТР ЭПОХІ КАПІТАЛІЗМУ
1862 — Кастрычнік 1917 г.** 293

**Тэатральная культура на Беларусі
ў другой палавіне XIX ст.** 299

Дзейнасць В. Дуніна-Марцінкевіча ў 60—80-я гады. <i>А. Сабалеўскі</i>	299
Дзейнасць рускіх і іншых тэатраў. <i>Ю. Пашкін</i>	315
Аматарскі тэатр. <i>Ю. Пашкін</i>	341

Тэатр на рубяжы XIX—XX стст. 343

Ю. Пашкін

Дзейнасць рускіх і іншых тэатраў	343
Аматарскі тэатр	355

**Тэатр паміж дзвюма рэвалюцыямі
(1907 — Кастрычнік 1917 г.)** 365

Драматургія. <i>А. Семяновіч</i>	365
Беларускія аматарскія тэатральныя калектывы. <i>С. Пятровіч, К. Кузняцова</i>	401
Першая беларуская трупа Ігната Буйніцкага. <i>У. Няфёд</i>	428
Першае беларускае таварыства драмы і камедыі. <i>С. Пятровіч, К. Кузняцова</i>	450
Дзейнасць рускіх і іншых тэатраў. <i>Ю. Пашкін</i>	457

Тэатральная крытыка 465
Т. Гаробчанка

Прынятыя скарачэнні	478
Паказальнік імён	479
Даведнік твораў	488